

Ingyenfűzet: „A magyar parlagi és az ugynevezett fajbaromfi a köztenyésztésben.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Oszt.)
Telefon: Automata 204—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Műfűzetéssel díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádós gazdasági előadások“ című fűzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

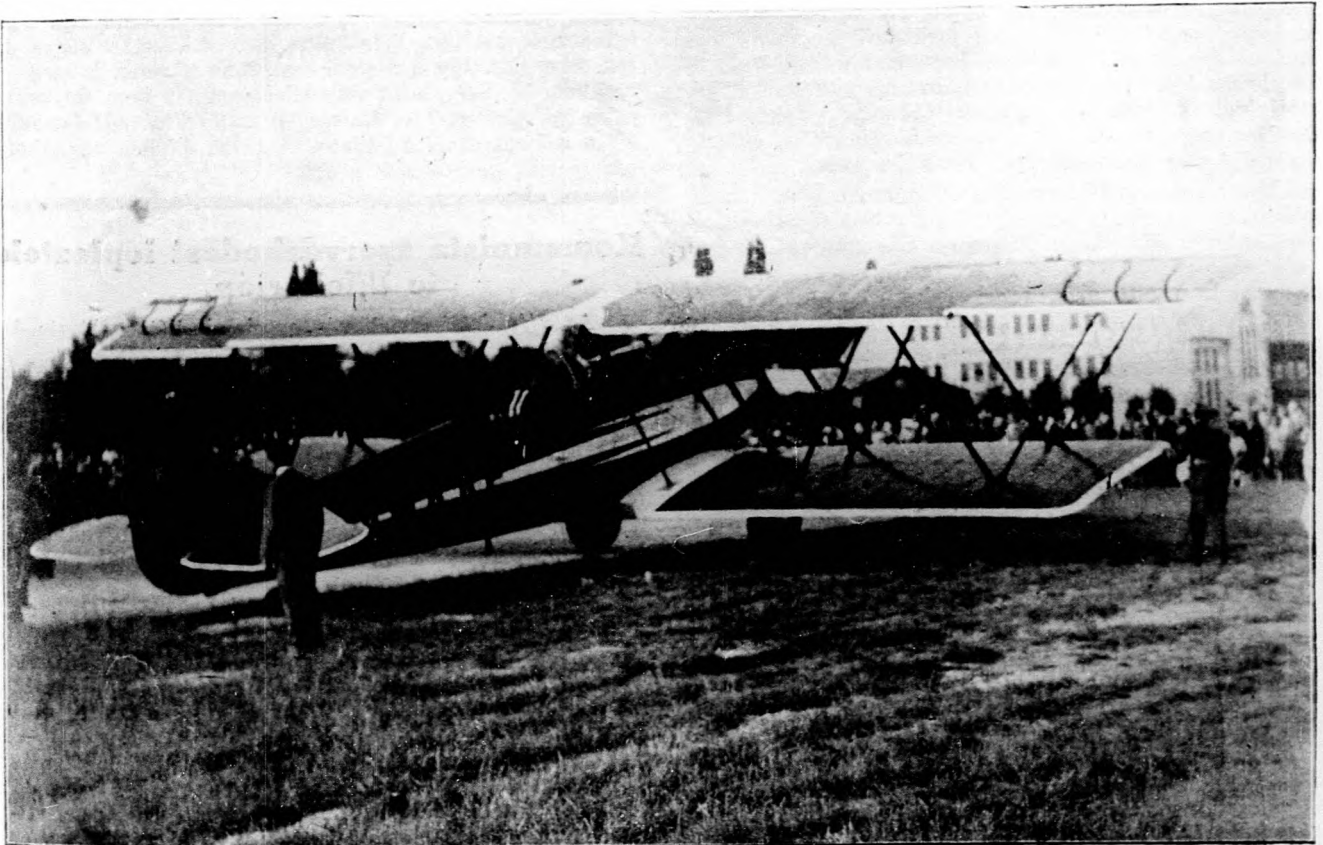
XIII. évfolyam, 26. szám.

Vasárnap, június 26.

Rothermere lord újabb szózatban követelte a trianoni szörnyűség orvoslását.

A Daily Mail „Magyarország szózata Lausannehoz“ címmel június hó 13-án cikket közölt Rothermere lord tollából. A cikk MacDonalld angol miniszterelnöknek két héttel ezelőtt közölt nyilatkozatából indult ki, amelyben a miniszterelnök annak az óhajának ad kifejezést, hogy Lausanneban merész kézzel oldják meg a gazdasági válság hátterét alkotó tágabb körű problémákat. Ez Rothermere lord szerint csak akkor sikerülhet, ha előbb jövétezik a tizenkét évvel előbb elkövetett súlyos tévedéseket. A békeszerződések Középeurópa szétszakításával megpe-

csélték annak romlását. A békekonferencia az egykor olyan gazdag osztrák-magyar birodalmat hat állam között osztotta fel. Ezek között van Csehszlovákia, Európa térképének új, mesterséges is idomtalan alkotása. Középeurópa a vámsorompó következtében az apró és koldus-szegény népek nyomortanyája, amelyek főként a nyugati hatalmaktól kapott segélyen tengődnek. Az angol tőke 40 millió font ujjáépítő kölcsönrel próbálta őket megmenteni az összeomlástól. A középeurópai angol kereskedelmi hitelek összege még nagyobb. Ezeket az összegeket a rossz

Az olasz nemzet ajándéka, a „Giustizia per l'Ungheria“ megérkezése után a mátyásfüldei repülőtéren.

békeszerződések által okozott felfordulás súlyosan veszélyezteti. Ez a gyökere annak a problémának, amelyet MacDonald szerint Lausanneban meg kell oldani. Ha nem gyógyítják meg az Ausztria-Magyarország feldarabolása következtében ütött gennyedő sebeket, akkor ezek terjesztik majd a szegénység és a rothadás mérgét az egész kontinensen.

A probléma sarkpontja Magyarország, amely a szó szoros értelmében a középeurópai vásár központjában fekszik. Az utódállamokat csakis akkor lehet újból egészséges gazdasági szervezetté építeni, ha annak talpköve Magyarország lesz. Most van tizenkét éve annak, hogy Magyarországra kényszerítették a történelem legkegyetlenebb és legkönnyelműbb békeszerződését. Majdnem szélhámos eszközökkel többmillió fajmagyart kényszerítettek idegen uralom alá, akik mind az új határok közelében laknak. Angliát és Franciaországot félrevezették azoknak a Duna-államoknak a képviselői, akik az antant mellett harcoltak és ezzel visszaéltek a védtelen Magyarország helyzetével, amelyet kifosztottak. A szerb béke delegációnak például a kapott utasítások szerint joga lett volna olyan bekefellelteték elfogadására, amelyek Magyarországnak mai területe kétszeresét hagyták volna meg.

Ha MacDonald sikert akar elérni Lausanneban, a jóvátételi értekezleten, akkor keresztül kell törnie a régi konferenciák hagyományait és jóvá kell tennie ezt a kiáltó igazságtalanságot, mert különben Európa jólétének helyreállítása üres álom marad. Magyarország helyzete rendkívül súlyos. A magyar pénzügyminiszter nemrégiben kijelentette, hogy ha az országnak még soká kell segélyre várnia, akkor hitelezői mindent elveszíthetnek. A magyar nemzet hősi bátorságot és kitartást tanusított, de mai megsemmisített és elszegényedett állapotában súlyos akadály a gazdasági felépülésnek. Az ut Európa jólétéhez csak a Magyarországot ért sérelmek orvoslásán át vezet. Valamennyi magyar város és falu lakossága nemrég határozatilag hajlandónak nyilatkozott a szomszédokkal való gazdasági együttműködésre, ha jóváteszik Trianon legkiáltóbb igazságtalanságait. A lausannei delegátusoknak figyelembe kell venniük ezt az igazságos követelést. A hazájuktól önkényesen elszakított többmillió magyar visszaadása az anyaországnak a Duna-államok közötti állandó gazdasági megegyezésnek igen ócska ára volna.

Magyarország feldarabolásával a szomszédok saját bukásukat készítették elő. Öt évvel ezelőt figyelmeztettem Csehszlovákiát, hogy Magyarország kétségbeesése az ő látszólagos létét is pusztulással fertőzi meg. Ez most megtörtént. A pusztulás ránehezedett Csehszlovákiára, amely francia segély nélkül már összeomlott volna. Noha ipari állam, kénytelen csökkenteni élelmiszerbehozatalát és költségvetése deficittel zárult. A munkanélküliség növekedése cseh forradalommal fenyeget.

Ha a Duna-államok fenn akarják tartani mai kulturális színvonalukat, akkor félre kell tenniük civódásaikat és gazdasági szövetséget kell alakítaniuk. Európa jövője a Magyarországot ért igazságtalanságok jóvátételén fordul meg. Helyeslem MacDonald meglátását a megoldásra váró válság boncolult nemzetközi jellege tekintetében. Irtsa ki a baj gyökerét azzal, hogy a Trianonban Magyarországra kényszerített határok revízióját követelje.

A lord cikke esonka hazánkban igen mély benyomást keltett és a nemzet minden tagja hálatelt szívvel gondolt a nemes lordra. A Revíziós Liga az alábbi köszönő táviratot küldte a lordhoz:

„Minden magyar ember meghatoitsággal és hálatelt szívvel olvasta lordságod cikkét a Daily Mail-ben, melyben a lausannei konferenciát megdönthetetlen érvekkel szólítja fel a trianoni békediktátum kiáltó igazságtalanságainak sürgős revíziójára, mivel „Európa jövője a Magyarországot ért igazságtalanságok jóvátételén fordul meg“. A Magyar Revíziós Ligába tömörült magyar nép millióinak háláját, köszönetét, szeretetét és

ragaszkodását tolmácsolom Lordságodnak és kérem, legyen továbbra is nemzeti harcunk vezére.

Hódoló tisztelettel,

a Magyar Revíziós Liga nevében:
Herczeg Ferenc
elnök.“

Hasonló értelmű táviratot küldött a Magyar Nemzeti Szövetség.

Almásy László, a képviselőház elnöke meleghangú levélben köszönte meg Rothermere lord új segítségét.

Óriási tüzvész pusztított Zalaszombafán.

Zalaegerszegtől hatvankét kilométernyire, a jugoszláv határ közelében fekvő Zalaszombatfa kisközségben az elmúlt héten nagy tűz pusztított. A tűz az ötven házból álló község közepén éjjel fél 11 órakor keletkezett egy lakatlan épületben. A tűz kiterjedésének időpontjában nagyerejű szélvihar dühöngött és mire a lakosok észrevették a tüzet, már sok ház állott lángokban. Csakhamar Zalaszombatfára siettek a környék egész tüzoltósága. Észrevették a tüzet a megszállt területi Alsólendva tűzoltói is, csupa magyar fiu, akik két motorfeckendővel azonnal a tüzhöz indultak. Velük tartottak az ugyancsak megszállt területi Lendvahosszúfalu tűzoltói is. Ezek a magyarországi tüzoltókkal nagy erővel láttak a tűz megfékezéséhez. Éjjel félegy órakor a redécsi állomásfőnök értesítette a zalaegerszegi tüzoltóságot, hogy a község nagy veszedelemben van, mire a zalaegerszegi tüzoltók azonnal Zalaszombatfára indultak, ahová éjjel két órakor érkeztek meg. Az egyesített tüzoltóságoknak most már sikerült reggel hat óra a tüzet elfojtani. Teljesen leégett tizenhárom istálló, tizenkilenc pajta, öt lakóház és öt gazdasági épület. Részben elégett mintegy husz gazdasági épület és lakóház. Az oltásnál nemcsak a tüzoltók viselkedtek derekasan, hanem a lakosok is a legveszedelmesebb helyeken igyekeztek menteni holmijukat. Ennek következménye a sok sebesülés. Így a Molnár-családban hárman is megsebesültek. Molnár József tizenkilencéves fiu igen súlyosan, úgyhogy életveszélyes állapotban szállították égési sebekkel a zalaegerszegi kórházba. A tüzet minden valószínűség szerint gyújtogatás okozta.

Kommunista szervezkedést lepleztek le Ujfehértón.

Az ujfehértői csendőrség az elmúlt héten elfogta és Debrecenbe szállította Pintér Pál, Ungvári-Zelenyák József, Galambka Mihály és Prilók János földmivéseket, akik kommunista szervezkedést kezdtek Ujfehértón. A csendőrség vallomásuk és a nyomozás adatai alapján annyit állapított meg eddig, hogy a négy földmives fegyvereket is akart szerezni az ujfehértői csendőrségtől. Gyanuba került még három másik ember is, ezeket azonban őrizetbe sem vették, mert bizonyítékok nem voltak ellenük, illetőleg az eddigi adatok szerint szerepük lényegtelen volt.

Pintér, Ungvári-Zelenyák, Galambka és Prilók azt hitték, hogy meg tudják találni azokat a fegyvereket, melyeket annak idején állítólag a vörös katonák rejtettek el Nyiregyházán. A nyiregyházi hősök temetőjében több sirt fel is ástak, de azokban sem fegyvert, sem gépfegyvert nem találtak.

A szervezkedés vezetője Pintér Pál, láthatólag nagyási mániában szenved és az összeesküvésben szereplő egyének csak képzelődtek a hatalom átvételéről, de a tettekig nem jutottak el. A vizsgálóbíró mind a négy ember előtt kihirdette az előzetes letartóztatást elrendelő végzet.

Megérkezett az új „Igazságot Magyarországnak” gépmadár.

Az olasz nemzet ajándékát, a »Giustizia per l'Ungheria«-t óriási lelkesedéssel fogadta a magyar nép.

A *Justice for Hungary* (Igazságot Magyarországnak) katasztrófája fölött érzett mélyes szomorúságot a barát olasz népnek az a gyönyörű tette enyhítette, hogy az elpusztult gépmadár helyébe új gépmadarat, a magyar igazság új hirdetőjét ajándékozta a magyar nemzetnek. Az új gép ugyanazt a nevet viseli, amit a régi: *Giustizia per l'Ungheria* (Igazságot Magyarországnak) és a magyar nép éppen olyan szeretettel zárta szívébe igazságának új szimbólumát, mint a régit.

A *Giustizia per l'Ungheria* Olaszországból június hó 15-én, reggel hét óra tájban érkezett Szombathelyre, ahol a repülőtéren óriási tömeg fogadta kitörő lelkesedéssel. A gépet *Liberati* őrnagy és *Constanzi* főhadnagy vezették. A gép délben repült el Szombathelyről *Székesfehérvár*, illetőleg *Budapest* felé.

A mátyásföldi repülőtéren óriási közönség, a fővárosban lobogódiszbe öltözött utcaik és sűrű emberkordon várták *Mussolini* ajándékát. Öt óra körül tünt fel az égbolton a *Giustizia per l'Ungheria* és a kilenc magyar kísérőgép. A gépra Budapest felett tisztelgő kört írt le, majd a repülőter felé vette útját. A piros-fehér-fekete lakkozású gép pilótái a repülőter felett, a gépből kihajolva felemelt karral üdvözölték a közönséget. Ezetverő éljenzés volt a válasz a tizezrekre rugó tömeg részéről. A gép még három tiszteletkört írt le a repülőter felett, majd a Himnusz hangjai közben földre szállt. *Liberati* őrnagyot és *Constanzi* főhadnagyot, a gép pilótáit elsőnek *Ozilva* olasz ezredes és a légügyi hivatal vezetője, vitéz *Rákosi* György üdvözölték. Ezután a két pilóta tisztelgett *Gömbös* Gyula honvédelmi miniszter előtt, majd *Mario Arlotta* budapesti olasz követ a következőket mondta:

Az olasz követ beszéde.

— A *Justice for Hungary* repülőgép nem pusztult el a lángok között, amelyek látszólag megsemmisítették Róma egén. Az egész olasz nemzet egyöntetű érzésének ellenállhatatlan lendületétől felemelve újra szárnyra kelt az olasz égből az Önök hazája felé és ime *ma visszatért ebbe a fővárosba és életerősebb, mint volt, amikor elindult.*

A Duce, *Benito Mussolini*, kormányom feje utasítására van szerencsém Önöknek ünnepélyesen átadni a *Giustizia per l'Ungheriát*, amelyet a fasiszta kormány és az olasz aviatika ajándékoz a baráti magyar nemzet kormányának és aviatikájának. *Magyar nép, a Te feladatođ most már, hogy megőrizd!*

Az olasz követ ezután a közönség szakadatlan éljenzésétől minduntalan megszakítva, magyarul is megismételte beszédét.

Ezután *Kenéz* Béla kereskedelemügyi miniszter a következő beszédet mondotta:

Kenéz miniszter beszéde.

— Alig három hete sirattuk meg a magyar igazságot jelképező gépmadár és hőseinek tragikus végzetét és ime, mint a hamvaiból új életre kelt legendás fönixmadár, újra felragyog a magyar égbolton a *Giustizia per l'Ungheria*, mert feltámasztotta a dicsőséges olasz államférfinak, *Mussolininak* szívében visszhangot verő fennkölt gesztusa és a nemes olasz nemzet áldozatkésztsége. A magyar nép nem hálátlan és nem feledékeny. Sohase feledjük el, hogy a nagy világegés után Olaszország nyújtott elsőül baráti jobbkézet a magunkra hagyottságunkban. Nem felejtettük el az állandó békét és örök barátságot biztosító olasz-magyar szerződést és a Duce-nak erről a világnak szóló kijelentésekkel és nemzetünk javát szolgáló cselekedetekkel adott bizonyosságait. E tanúságtételek sorában ime a legújabb e gépmadár, amely immár nemcsak a magyar igazságnak, hanem a nemes olasz nemzet áldozatkész barátságának is a szimbóluma.

— Amikor a magyar királyi kormány nevében a repülőgépet átveszem, köszöntöm a nagyhirű olasz aeronau-

tika hőseit, akik ideirányították a gépet, Isten áldását kérem azokra, akik a repülőgépet küldték, a nép számára pedig, amelynek fiai azt most áhitatosan gondozásukba veszik, jobb jövőért könyörgök és abban rendületlen hittel bízom. E hitemben megerősít a Duce ajkáról elhangzott történelmi szózat: *A Magyar Igazság nem veszhet el!* — és mi úgy érezzük, — ezzel a repülőgéppel a *Magyar Igazság, a Magyar Feltámadás előhírnöke érkezett ide!*

— A magyar kormány és a magyar nép nevében kifejezem legmélyebb hálámat és legtiszteletteljesebb hódolatomat öfelsége az olasz királynak, kormánya zseniális fejének, *Benito Mussolininak*, *Balbo* tábornoknak, az egész olasz aviatikával együtt. Éljen a nemes olasz testvérnemzet. *Éljen az olasz király! Éljen a Duce!*

Diadalmenet a városon keresztül.

A lelkes ovációval fogadott beszéd után a zenekar a *Magyar Hírszék*gel játszott, s a fiatal *Liberati* őrnagy, aki résztvevett az olasz repülők tengerentúli útján is, *Constanzi* navigátorral együtt visszament a géphez, átöltözött, s most már az olasz repülőtiszték ruhájában tértek vissza. *Vitéz Rákosi György mind-egyiküknek egy-egy kis babérkoszorút adott át.* Ezzel a mátyásföldi ünnepélyes fogadtatás véget is ért. *Mátyásföldtől Budapestig diadalul volt az olasz pilóták útja.* Ezrével és ezrével lobogtattak kendőket és integettek a két olasz pilóta felé, akiket nyitott autón vittek a városba. A menet a Külső Kerepesi-úton ért a városba, majd beforchtak a Stefánia-útra, ahol már diszruhás lovasrendőrök álltak úgyszólván lépésről-lépésre, hogy az utca ünneplőinek rendjét megőrizték. A Hősök Emléke körül ekkor már régen leállt a forgalom, *Tizezrével várták az olasz repülőket, akik széles kék szalaggal díszített koszorút tettek le a magyar Névtelen Hősök síremlékére.* Percekig némán tisztelegve álltak a Hősök Emlékműve előtt, mögöttük az olasz fascio sora és az előkelőségek csoportja állott. A magyar repülők a tisztelgés után háromszoros *huj-huj-hajrá*-val köszöntötték az olasz kollégáikat, majd az olasz fascio *Ejje-ejja-atala* kiáltással válaszolt az üdvözlésre, s végül *tizezer torokból harsant fel egyszerre az éljenzés.*

A „Giustizia per l'Ungheria” pilótái: *Liberati* olasz őrnagy és *Constanzi* főhadnagy megérkezésük után.

Előttük *József* és *József Ferenc* királyi hercegek.

Az autók sora ezután az olasz és magyar nemzeti színű zászlókkal, valamint a főváros lobogóival díszített Andrásy-uton haladt végig, mindenütt hangos éljenzéssel üdvözölték az olasz pilótákat. Az Andrásy-utról a Vilmos császár-útra kanyarodtak, majd a Kossuth Lajos-utcán és az Erzsébet-hídon, végül a Gellért-rakparton haladtak végig s a Gellért-szálló elé, szállásukig kísérték *Liberati* őrnagyot és *Constanzi* navigátort.

Este kilenc órakor a Gellért-szállóban a Magyar Légügyi Hivatal vacsorát adott az olasz vendégek tiszteletére.

Másnap, június hó 16-án, a két olasz repülőtszít teljes katonai díszben megjelent a Kerepesi-uti temetőben és megkoszorúzták *Endresz György* és *Bittay Gyula* sírját. A kegyeletos aktus után kimentek Mátyásföldre, ahol megtörtént a gép műszaki átadása. Este *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnök és felesége ebédet adtak a pilóták tiszteletére.

Horthy Miklós Kormányzó Úr *Viktor Emmánuel* olasz királynak legmelegebb köszönését fejezte ki a repülőgép megérkezése alkalmából. Az olasz király szívélyes hangú táviratban válaszolt.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök a *Giustizia per l'Ungheria* megérkezése alkalmából meleghangú köszönőtáviratot küldött *Mussolini* miniszterelnöknek.

Mussolini olasz miniszterelnök ugyancsak meleghangú táviratban válaszolt.

Milyen az új gép?

Az olasz nemzet ajándéka, a *Giustizia per l'Ungheria* a Fiat-gyárban készült. A 25 jelzésű Fiat-motornal van felszerelve, tizenkét hengeres, 950 lóerős gép, propellere 1700 fordulatot végez percnként. Az olaszok bizonyos alakításokat végeztek a gépen és át is festették, hogy *külsőleg lehetőség szerint hasonlítson a régi gépre*, a számok is azonosak a gépen, a kék-fekete-piros szín is, csak az angol felirat helyett került rá az olasz jelszó: *Giustizia per l'Ungheria*.

Míg azonban a régi gép *egyfedű* volt, a *Giustizia per l'Ungheria* *kétfedű* gép és *teljesítőképessége is nagyobb, mint a régié volt*. A régi gép 14 méter széles volt, az új 17,30 méter. A régi körülbelül 9 méter hosszú volt, az új 10,56 méter. Üresen 2850 kilogrammot nyom, 1700 kilogramm a teherbírási képessége, teljesen felszerelve 4550 kiló a gép. Sebessége 1000 méteres magasságon alul 227 kilométer óránként, 1000 méteren felül 210 kilométer; maximális emelkedőképessége 6250 méter, amit körülbelül 42 perc alatt produkál. *Teljesítőképessége körülbelül kétezer kilométer egyhuzamban.*

A kormány a földbirtok terheinek elviselhetővé tételére megteszi a szükséges intézkedéseket

Megkezdődött a nagy hitelügyi értekezlet. — Mit kívánnak a gazdák és mit a bankok?

Június hó 15-én kezdődött a pénzügyminisztérium nagy tanácsstermében a *földbirtokrendezéssel kapcsolatos kérdések megvitatására egybehívott értekezleten* a különböző hitelügyi kérdések megtárgyalása. A kormány részéről *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnök, *Korányi Frigyes* báró pénzügyminiszter, *Zsitvay Tibor* igazságügyminiszter és *Purgly Emil* földmivelésügyi miniszter vett részt a szűz anketon.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter rövid beszéddel nyitotta meg az értekezletet, majd *Pesthy Pál*, az Egységespárt elnöke ismertette a párt javaslatát.

Valamennyi közgazdasági tényező közös megértésével kell dűlőre juttatni az *eladósodott földbirtok védelmét*, — mondotta többek közt — mert ezáltal tudjuk kimenteni az egész közgazdaságot nehéz helyzetéből. *Ennek a megoldásnak nem szabad, hogy győztese és legyőzöttje legyen*. Elsősorban azt tartja szükségesnek, hogy *bizonyos nyugalmi időt teremtsenek* és ezalatt meglesz a lehetőség a részletek kidolgozására. A kamatkérdés rendezésénél szükségesnek tartja, hogy *a megoldás ne hatalmi szóval, de a hitelszervezetek épségének megóvásával történjék* és figyelemmel legyenek arra, hogy *a megoldás ne érintse a későbbi mezőgazdasági hitelt*. Az *ideiglenes átmeneti intézkedéseket július elsejei hatállyal kívánják életbeléptetni*.

Ezután *Krüger Aladár* pontról-pontra ismertette az Egységespárt álláspontját. Eszerint az *átmeneti intézkedéseket mindennemű gazdatartozásra alkalmazni kellene*, kivéve a tartási kötelezettségből, a munkaviszonyból, az adótartozásokból származó, a folyó évi haszonbérnél és az ezzel kapcsolatban megtérítendő adótartozásoknál fennálló tartozásokat. Az Egységespárt nem kíván sem a hitelezők, sem az adósságok egyes csoportjai között megkülönböztetést tenni. A *külföldi tartozásoknál kívánják az annuitások, a tőketörlesztés és a kamatok fizetésének szüneteltetését mindaddig, amíg a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások közös megegyezés alapján eredményre nem vezetnek*. A kibocsátandó rendelet után keletkező adósságokra a párt nem tartja szükségesnek az adóvédelmi rendelet kiterjesztését.

Hegedüs Lóránd a pénzügyintézetek álláspontjának kifejtésénél hangoztatta, hogy ezekben a kérdésekben a pénzügyi érdekeltségnek már régen az volt az álláspontja, hogy

a bankok és a gazdák üljenek össze, mert így békésen meg tudnának egyezni egymással. Azt tartaná helyesnek, hogy egyéni megítélés alapján rendezzék a kérdéseket, nem pedig generálisan. Általában ki kellene kapcsolni azokat az adósságtípusokat, melyekben a külföldnek nagy érdekeltiségei vannak. A kamatkérdésnél, úgy látja, *megkülönböztetést kellene tenni az ötven holdnál kisebb birtokosokra nézve*.

Somssich László gróf az *idei termésértékesítés szabályozását tartja a legsürgősebbnek*. Az intézkedéseknek a földbirtokkal összefüggő mindenféle adósságokra ki kell terjedniük. Csak a zöldhiteleként adott természetlőre, a haszonbérre és a gazdasági munkabérekre ne vonatkozzék a halasztás. A *záloglevelekkel való visszafizetésre a bankokat kell kötelezni*. A kamatkérdésben átmeneti idő állapítandó meg. Kívánja még a *bekebelezési illeték, továbbá a mai perbeli és behajtási költségek csökkentését*.

Hunyady Ferenc gróf szerint a *rendezésbe a birtokost csak saját kérelmére lehessen bevonni*. A kisebb gazdaságok feltétlenül a mai birtokos kezén hagyandók. A kamatokat jelentősen le kell szállítani, a költségeket csökkenteni és a tőketartozás méltányos részét le kell írni.

Kutassy Elemér dr. a Biztosítóiintézetek Országos Szövetsége nevében utalt arra, hogy az *elemi biztosítások dijaira az adóvédelmi intézkedések ne terjesztessenek ki*.

Gaal Gaston kifejtette, hogyha az állam a háboru kitérősekor ki tudta mondani az általános moratóriumot, *úgy most is minden ok megvan az ilyen moratóriumra*. A földbirtok nem bírja el azokat a terheket, amelyeket az adósságok ráháritanak. *Ma egyenesen fizetésképtelen minden földbirtokos*. Nem egyéni megbírálás alapján való rendezésre van szükség, hanem generális intézkedésre. *Rövid idő alatt ugyanis még fizikailag sem lehetne lebonyolítani egyénenként a földteherrendezési eljárás kiterjesztését*. Igenis lesznek sebesültjei ennek a harcnak is és elismeri, hogy a generális halasztás a pénzügyintézetek sérelmével jár. De a mai állapot nem sérelmével jár a sok száz-ezer lakosnak, hanem egyenesen pusztulásával. *A magyar adósok 90 százaléka fizetésképtelen, tehát nem lehet mást tenni, mint átmenetileg általános rendelkezéssel felfüggeszteni a tartozások fizetését*.

Eckhardt Tibor azt kérte, hogy a külföldiek javára

szóló hiteligények érdekeiben folyamatba tett végrehajtásokat szüntessék be.

Erekly Károly a moratóriumra vonatkozó indítványának nem híve, mert annak lejárta után a gazdák ismét a régi helyzetbe kerülnének.

Székács Antal az egyéni elbírálás álláspontját tette magáévá és azt kívánta, hogy ezen az alapon állapítsák meg, ki az a gazda, aki segítségre szorul.

Medvigy Gábor azt hangoztatta, hogy a vita alatt álló kérdés már nem a bankok és a gazdák problémája, hanem a nemzeté.

Eszenyi Jenő a földbérlok nevében szólalt föl. Hangsúlyozta, hogy a földbirtok 5 százaléka bérlok kezében van és erre való tekintettel is kéri a pénzügyminisztert, hogy a meghozandó intézkedéseknél mérlegeljék a földbérlok súlyos helyzetét.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter ezután közönetet mondott a felszólalóknak szakzerű munkájukért, amellyel igyekeztek a fontos kérdések minél jobb megoldására javaslatokat tenni. Szükségesnek tartja ezzel kapcsolatban Gaal Gaston felszólalására nyomatékosan hangsúlyozni, hogy a kormány az eladósodott földbirtok tehéinek elviselhetővé tételére meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket, azonban a Gaal Gaston által említett moratóriumot, mert az a gazdasági életet veszélyeztetné, semmiesetre sem fogja kimondani. Az előadott javaslatokat beható tanulmányozás tárgyává kívánja tenni és szűkebb bizottságot kér fel a fölmerült javaslatok összhangba hozására és a szükségesnek mutató tárgyalásokon való részvételre. A pénzügyminiszter a mezőgazdák részéről Pesthy Pált, Prónay György bárót, Somssich László gróft, Mauer Jánost, Hoyos Miksa gróft és Krüger Aladárt, a pénzügyintézetek köréből Hegedüs Lórándot, Weiss Fülöpöt, Vánszy Ernőt, a hitelszövetkezetek köréből pedig Kovács Jánost kérte föl a bizottságban való részvételre.

A pénzügyminiszter felszólalásával az ankét véget ért.

Mit kíván az Egységspárt?

Az Egységspárt június hó 16-iki értekezletén Krüger Aladár a párt tizenhatos bizottsága által a mezőgazdaság megsegítése érdekében kidolgozott javaslatokat ismertette. A javaslatok szerint most csupán átmeneti rendezés jöhet tekintetbe, hogy bizonyos kiméleti idő adassék a gazda-adósoknak, amely idő alatt fizetési kötelezettség lecsökkentett mértékben csak a folyó kamatokra szorítkoznak. Az említett nyugalmi idő alatt tehát felfüggesztetnek úgy az esedékessé váló tőketörlesztés, mint a hátralékos kamatok fizetése. Szükséges egyidejűleg a kamatok általános leszállítása az egész hitelélet terén és a kamatoknak a mai gazdaság teherbíró képességével való aránybahozatala is. A párt az ideiglenes intézkedések sürgős életbeléptetését kívánja. Irányadó elvül azt kívánják leszögezni, hogy mezőgazdaság, erdőgazdaság, szőlő-, vagy kertgazdaság célját szolgáló ingatlanok tulajdonosai, továbbá kézműiparosok és földmunkások ellen, — tartási jogviszonyból és munkaszolgáltatásból felmerülő, valamint a gazdaság folytatásával összefüggésben nem állott árutartozásból eredő követelések kivételével — tőkekövetelés, vagy annak bármiféle lejárt járuléka, ideértve a peres ügyvédi és egyéb eljárási költségeket is, további intézkedésre a lecsökkentendő belföldi folyó kamatok és a folyó közterhek kivételével, peres eljárás folyamatba nem tehető s az ellenük már folyamatba tett peres és végrehajtási eljárások és a már kitűzött ingatlan és ingó árverések felfüggesztendők. Ez a rendelkezés arra való tekintet nélkül hatályos, hogy valamely ingatlan a földteherrendezési eljárásba bevonott-e, vagy sem. A fentebb felsorolt ingatlanok hasznóbérlői ellen ugyancsak tartási kötelezettségből és munkaszolgáltatásból, valamint a gazdaság folytatásával összefüggésben nem állott árutartozá-

Feltétlenül le kell bennünket fényképezni?

— ezt a kérdést árulja el MacDonald angol és Herriot francia miniszterelnök kézmozdulata, amikor párisi találkozásuk alkalmával a fényképezők rohamot indítottak ellenük. Amint a kép igazolja, a két miniszterelnök tiltakozása nem járt sikerrel.

sokból eredő, továbbá hasznóbérei összegre vonatkozó — peres eljárás folyamatba nem tehető, illetve a már folyamatban lévő peres és végrehajtási eljárások és kitűzött árverések szintén felfüggesztendők.

Ez a rendelkezés arra való tekintet nélkül hatályos, hogy valamely ingatlan a földteherrendezési eljárásba bevonott-e, vagy sem. A fentebb felsorolt ingatlanok hasznóbérlői ellen ugyancsak tartási kötelezettségből és munkaszolgáltatásból, valamint a gazdaság folytatásával összefüggésben nem állott árutartozásból eredő, további hasznóbérei összegre vonatkozó követelések és folyó adó kivételével — peres eljárás folyamatba nem tehető, illetve a már folyamatban lévő peres és végrehajtási eljárások és kitűzött árverések szintén felfüggesztendők.

Ezek a rendelkezések hatályba lépnének, a párt szerint, az intézkedés megtételétől, de legkésőbb ezévi július 1-től és hatályban maradnak október 31-ig. Köteleztessenek továbbá a pénzügyintézetek arra, hogy a záloglevéllel, vagy kötvényekkel való fizetést követeléseikre abban az esetben is elfogadjanak, ha ilyen lehetőséget az adóslevél kizár. Feltétlenül szükségesnek tartja a párt a belföldi kamatokra nézve a kamatláb mérséklését, azonban a betevők és a hitelszervezet jogos és méltányos érdekeinek megóvása mellett. Kifejezést kell adni a párt meggyőződésének is, hogy a mezőgazdaság a mai termelési viszonyok mellett legfeljebb 4 százalékos kamatot bír el.

Ezután Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter szólalt fel. A kormány igyekszik olyan tervezetet kidolgozni, amelyik úgy a mezőgazdaságot, mint a pénzügyintézeteket is kielégíti. E célból felkérte az Egységspárt tervezetének alkotóit és a TÉBE képviselőit, hogy külön tárgyalásra üljenek össze, amelyen majd részt fognak venni rajtuk kívül azok a szervek is, amelyek szerepére szükség lesz. Az intézkedésnek még számos ága van, amely kihat más terekre is, úgy, hogy a részletes terv kidolgozására esetleg több időre lesz szükség. Ennek folytán gondoskodni kíván arról is, hogy abban az esetben, ha a tervezet július 1-ig nem volna életbeléptető, visszaható erővel birjon július 1-re, úgy, hogy ettől az időponttól kezdődőleg számítson minden könnyítés. Reméli, hogy kielégítő megoldásra fog jutni.

A miniszter felszólalása után a párt egyhanguan elfogadta a tervezetet.

Visszavonták a termésrendeletet – új készül.

Az új rendeletről kimaradnak a fejadagra és az örlési tanusítványra vonatkozó intézkedések.

Az Egységspárt agrárblokkja június hó 14-én, délután Ivády Béla volt földmivelésügyi miniszter elnöklésével értekezletet tartott, amelyen letárgyalta a *mezőgazdaság megsegítésére vonatkozó rendelet végrehajtási utasításának* előadói tervezetét. A vitában résztvettek *Temesváry Imre, Kenyeres János, Szinyei-Merse Jenő, Prónay György báró, Farkas Elemér, Schandl Károly, Vay Miklós báró, Tóth Pál, Bobory György, Festetich Sándor gróf, Csizmadia András és Petracsek Lajos.*

A felszólalók általában nagy aggodalommal bírálták a *rendelet-tervezetet, amelyek végrehajtása előreláthatóan a falusi mezőgazdák és a gazdasági munkások nagymérvű zaklatását vonná maga után.* Hangsúlyozták, hogy az örlési tanusítvány a *falun általában igen nagy ellen-szenvet keltene.* Az agrárképviselők a rendeletben tervezett két mázsás adószertípi fejkvótát három métermázsára szeretnék felemeltetni, ami azonban leküzdhetetlen akadályba ütközik, mert ily módon teljesen elveszne az az 50–60 milliós bevétel, amire a kincstárnak azért volna szüksége, hogy a *földadó szüneteltetése és a közmunkaváltás leszállítása folytán előálló hiányt fedezni tudja, továbbá, hogy az agrárexportot támogathassa.* A felszólalások folyamán az a nézet alakult ki az agrárblokk tagjai között, hogy fel kell kérni a kormányt, hogy olyan megoldást tegyen megfontolás tárgyává, amely minden zaklatástól mentesen, *megnyugtatóan tudja a kérdést elintézni.* Egyszersmind a kérdés sürgősségére való tekintettel *hét tagból álló bizottságot küldtek ki, amelynek feladata, hogy megfelelő megoldási javaslatot terjesszen a kormány elé.* Elhatározták, hogy felkérni a kormányt, hogy a *most érvényben lévő boletta-rendszert június végével ne szüntesse meg, de annak érvényét legalább június hó 16-ig hosszabbítsa meg.*

Az Egységspárt hét tagu bizottsága június hó 15-én délelőtt Vargha Imre pénzügyi államtitkár részvételével ülést tartott és megtárgyalta azokat a szempontokat, amelyek a termésrendelettel kapcsolatban a kormány figyelmébe akarnak ajánlani. Az értekezleten többen emellett is felszólaltak, hogy az *idő előrehaladott voltára való tekintettel 3–4 héttel hosszabbítsák meg a boletta-rendelet érvényét.* A tanácskozás befejeztével a *hetes bizottság* felkereste Purgly Emil földmivelésügyi minisztert, akitel több órán át tárgyaltak.

Ilyen előzmények után ült össze június hó 16-án az Egységspárt értekezlete. Pesthy Pál pártelnök beszámolt a pártértekezletnek a június hó 15-én tartott hitelügyi ankétról.

Ezután Zsitvay Tibor igazságügyminiszter bejelentette, hogy a minisztertanács már állást foglalt abban az irányban, hogy a *termésrendelet revíziójával* olyan megoldását biztosítsák a gazdák megsegítésének, amely a finansziális szempontok veszélyeztetése nélkül a gazdákat is megnyugtató módon történik. A mezőgazdaság általános megsegítésén kívül *szükség van a földteherrendezés és az ezzel kapcsolatos kérdések minél gyorsabb megoldására is.*

Pesthy Pál ezután megemlékezett Rothermere lordnak a lausannei konferenciához intézett magyar vonatkozású cikkéről. Ez alkalomból, mondotta, a *párt nevében és a párt által képviselt ország nevében őszinte háláját és köszönetét fejezi ki a nemes lord iránt és azt indítványozza, hogy őt a párt részéről a legmelegebben üdvözljük.*

Most Purgly Emil földmivelésügyi miniszter szólt fel és utalt arra, hogy

rozta, hogy ezt a mezőgazdaság megsegítésére vonatkozó rendeletet visszavonja, de máris munkában van olyan rendelet, amely az eddiginek alapvető elvét megtartva, az aggályt keltő intézkedéseket kiküszöböli. Az új rendeletet a legrövidebb időn belül kidolgozzák. Egyszersmind a párt megnyugtatóra kijelentette a miniszter, hogy a régi tervezetnek, a fejadagra és az örlési tanusítványra vonatkozó intézkedési az új tervezetből kimaradnak.

Az OKH közgyűlése.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó 1022 községi és körzeti hitelszövetkezet, melyeknek működési köre az ország 2656 községére terjed ki, június hó 14-én, Budapesten, a *Köztelek* nagytermében tartották ezidei országos kongresszusukat, melyen megvitatták a hitelszövetkezeti mozgalom és a magyar mezőgazdaság összes időszerű kérdéseit.

A kongresszuson elsősorban Beöthy Lászlót, az OKH ujonnan kinevezett elnökét üdvözlötték, majd Krüger Aladár képviselő tartotta meg előadását a *földbérlőszövetkezetekről.* Indítványára a kongresszus egyhangulag kimondotta, hogy a *földbérlőszövetkezetek megalakítását* országszerte szükségesnek tartja és pedig oly módon, hogy a *szövetkezetek képesek legyenek az egyszerű gazdálkodásra, a beszerzés és az értékesítés megszervezésére s a földtulajdonosnak minden olyan garanciát megadhasanak, amit a nagybérlők nyújtani tudnak.*

Krudy Ferenc ny. főispán, a *szövetkezetek és az áralakulás* kérdésével foglalkozott. Határozati javaslatában a szövetkezeti jognak a részvénytársasági jogból elkülönített olyan reformját sürgette, mely egy központi szövetkezeti hitelellátó szerv életre hívását és az összes szövetkezeti ágak egészséges együttműködését tenné lehetővé.

Végül Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója foglalkozott külön előadásban a *hitelszövetkezeti mozgalom időszerű kérdéseivel.* Rámutatott arra, hogy a hitelszövetkezetek a jelenlegi nyomasztó válságban becsülettel megállták helyüket s a falusi népben megőrizték a magyar pengő iránti bizalmat. A hitelszövetkezetek takarékbetéttálmányában a bankzárlat óta visszaesés következett be ugyan, ez azonban kizárólag a falvakban uralkodó elszegényedésnek és pénzhiánynak tulajdonítható. A válság ellenére szépen fejlődött azonban a hitelszövetkezetek üzletrésztökéje és tartalékalapja, úgy, hogy a *hitelszövetkezetek tisztán társadalmi eredetű saját tőkéje ma közel negyvenmillió pengőt tesz.* Megcáfolta a hitelszövetkezeti hálózat ellen felhozott különböző vádakokat s így különösen kimutatta, hogy úgy az intézet, mint a vidéki hitelszövetkezetek a legminimálisabb kamatkülönbözettel dolgoznak. Indítványára a kongresszus kimondotta, hogy a *hitelszövetkezetek összes gazdasági és erkölcsi tőkéit az összeomlás ellen védekező nemzetnek felajánlják s minden lehető elkövetnek a veszélyeztetett falusi nép megmentésére.*

A szövetkezeti kongresszus után az Országos Központi Hitelszövetkezet tartotta meg rendes évi közgyűlést Beöthy László elnöke alatt. A közgyűlés az igazgatóság jelentésének letárgyalásán kívül az alapszabálmódosítás tárgyában határozott, majd az igazgatóság tagjai közé választotta Telegi Tibor grófort és Krudy Ferencet, a felügyelőbizottság tagjaivá pedig Tomcsányi Gyula dr. földmivelésügyi miniszteri tanácsost és Farkas Béla dr.-t, Csongrád megye főispánját.

a termésrendeletnek kidolgozás alatt álló végrehajtási utasításával szemben olyan aggályok merültek fel a párt részéről, hogy a kormány elhatá-

Hatévi súlyos börtönre ítélték Matuskát Bécsben.

Június hó 15-én kezdte meg Bécsben a tartományi törvényszék *Matuska* Szilveszternek, a biatorbágyi merénylőnek bűnperében a tárgyalást, mely iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. Az ügyészség Matuskát köz ellen irányuló erőszakos cselekmény büntetével vádolta, melyet az osztrák területen fekvő *Ansbach* mellett két vasuti merénylettel követett el; az első nem sikerült, a második merényletnél nem voltak halálos áldozatok. A bécsi törvényszék kizárólag az ansbachi ügyek miatt vonta felelősségre Matuskát. Az orvosszakértők szerint *Matuska elmebetegségben nem szenvedett, szimulál, bár lelkiállapota erős elfajulási jelenségeket mutat.* A háromnapos tárgyalás alatt *Matuska Szilveszter* ismét örültnek tetette magát; állandóan harsogó hangon beszélt, nyelvét öltögette, többször letérdelt a földre, zagyvaságokat mondott, parancsoló hangon rákiabált a tárgyalási elnökre és sokszor zokogott; mindez azonban nem mentette meg a büntetéstől. A bíróság *Matuska Szilvesztert hat évi súlyos börtönre ítélte és kötelezte arra, hogy az osztrák szövetségi vasutaknak 4200 schilling kártérítést fizessen.* *Matuska* büntetését súlyosbítja két böjtnap, amelyet az ítélet még előir. Az egyik böjtnap december 31-ike, amelyen *Matuska* az első merényletet megkísérelte, a második január 30-ika, a második ansbachi merénylet napja.

Az ítélet megokolásában a bíróság felsorolja, hogy súlyosbító körülménynek vették a merényletek megismétlését, továbbá azt, hogy a második merénylet alkalmával a vonat kisklott és anyagi kár támadt. Súlyosbító körülménynek vették azt is, hogy az ansbachi merénylet következtében sok ember veszedelemben forgott, továbbá azt, hogy a vádlott mind a két merényletet gondosan előkészítette. *A törvényszék szerint Matuska a merényleteket anyagi érdekből követte el, mert a sorozatos merényletekkel a vasutársaságok figyelmét fel akarta hívni egyik tárlalmányára, mely állítólag elhárítja a szerencsétlenségeket.*

A védő az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be. A védő álláspontja ugyanis az, hogy *Matuska Szilveszter* örült.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház június hó 14-iki, keddi ülésén *Sárkány Ernő* napirend előtt a lizsforgalmi adó kérdését tette szóvá és a vámörlés és kereskedelmi örlés pontos elhatárolását kérte a kiskereskedelmi érdekekben. *Pakots József* mély hálóját fejezte ki *Rothermiere* lord iránt a magyarság védelmében írt legújabb cikkéért. Ezután áttértek az 1932—33. évi statisztikai munkaterről szóló miniszterelnöki jelentés tárgyalására. Rövid vita után a jelentést elfogadták, majd következett az egyes külállamokkal való kereskedelmi és forgalmi viszonyaink rendezéséről szóló törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása. A javaslat lényege az, hogy a kormány felhatalmazást kap rövidlejáratu árucsere-megállapodásoknak rendeleti uton való életbeültetésére. A Ház rövid vita után a javaslatot elfogadta. Napirendi vita után az ülés véget ért.

A Ház június hó 15-én, szerdán nem tartott ülést.

A június hó 16-iki, csütörtöki ülésen *Meskó Zoltán* napirend előtti felszólalásában bejelentette a magyar hitlerista-mozgalom megindulását is ismertette a nemzeti szocialista földműves- és munkáspárt programját. Beszéde után *Meskó* — aki barna ingben jelent meg — feltűzte kabátjára a horogkeresztet.

Ezután áttértek az összeférhetlenségi törvényjavaslat tárgyalására. A javaslatot *Óstör József* előadó ismertette. A főbb rendelkezések szerint a főtisztviselők képviselői megválasztása ezután is lehetséges lesz, de több szigorúsággal. Egyéni ügyben az országgyűlésen senki sem szólalhat fel. Képviselő egy lap

felelő szerkesztője nem lehet. Minden képviselő köteles vállalati megbízását — igazgatósági tagság stb. — 15 nap alatt bejelenteni. Az összeférhetlenségi esetekben való bíraskodást a képviselőház és felsőház tagjaiból alakítandó összeférhetlenségi bíróság végzi.

A vita során *Rassay Károly* nem fogadta el a javaslatot. A napirendi vita során *Turchányi Egon* egy százholdas baranyai gazda esetét hozta a Ház elé, akit százhetvenhat dolláros annuitásának elmaradása miatt egy budapesti takarékpénztár elárveresztett.

A június hó 17-iki, pénteki ülésen folytatták az összeférhetlenségi javaslat általános vitáját. *Dési Géza* a törvényjavaslat felépítését nagyon szerencsésnek tartja, mert az országgyűlés függetlenségét minden irányban biztosítja. A tisztaság és a tisztesség parancsa, hogy más részére se kérjünk olyant, amit a magunk részére nem lenne szabad kérnünk, viszont a magunk részére ne akarjunk olyat kapni, amit más részére nem szabad kérni. Ez az erkölcsi szabály irányadó az ügyvéd-képviselőkre is. A javaslatot örömmel üdvözölte és elfogadta. *Turi Béla* szerint a javaslat azt a célt szolgálja, hogy szigorubb rendelkezéseket léptessen életbe, melyek megfelelnek a közvélemény hangulatának is.

A Ház június hó 18-án, szombaton és június hó 20-án, hétfőn nem tartott ülést.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Megkezdődött a lausanne-i értekezlet. Június hó 16-án nyílt meg Lausanne-ban a várvavárt, jóvátételekre és a háborus adósságok ügyére vonatkozó értekezlet, melyen résztvettek Anglia, Franciaország, Olaszország, Japán, Ausztrália, Kanada, Görögország, Portugália, Jugoszlávia, Belgium, Csehország, Újzéländ, Lengyelország és Délafrika, egyszóval az ugynevezett győztes államok képviselői és közöttük az egyetlen legyőzött ország: Németország.

Az értekezletet *Motta* svájci szövetségi elnök nyitotta meg, majd *MacDonald* angol miniszterelnök, az értekezlet elnöke, szólalt fel, aki azt hangsúlyozta, hogy a háboru

Korányi Blanka báróné, Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter leánya,

aki a budai Várban levő Russwurm-cukrárszádban Tóth Ferenc cukrársztól a cukrármesterséget tanulja.

pénzügyi örökségét, annak a világgazdaságra gyakorolt hatását megfelelő megállapodással ki kell küszöbölni.

Az értekezlet második napján MacDonalddal nyilatkozatot olvasott fel Anglia, Franciaország, Olaszország, Belgium és Japán nevében. A nyilatkozat szerint a hitelező államok az értekezlet tartamára felfüggesztik azoknak a fizetéseknek teljesítését, amelyeket a kormányoknak jövőtétel vagy háborús adósságtörlesztés címén teljesíteniük kellene július hó elsején. (A Hoover-féle egyeztetés moratórium ugyanis július elsején jár le.) Teszik ezt azért, hogy a kérdés végleges megoldása világegyezmény keretében megvalósuljon és erre természetesen hosszabb időre van szükség.

Papen német kancellár meglepéssel vette tudomásul a nyilatkozatot, majd ismét arra utalt, hogy Németország és a világgazdaság helyzetének javulása attól függ, hogy kiküszöböljük-e a politikai fizetések sarcának zavarait.

Herriot francia miniszterelnök válaszában ezzel szemben azt hangsúlyozta, hogy a jótételek teljes megszüntetése Franciaországra igazságtalan állapotot hátrahagy.

Chamberlain angol pénzügyminiszter szerint Angliának az a meggyőződése, hogy csak gyökeres rendszabályokkal lehet a bizalmat helyreállítani és Anglia kész a maga részét vállalni az eladósodás általános megszüntetéséből, feltéve, hogy minden kormány ugyanazt teszi.

Mosconi olasz pénzügyminiszter azt hangsúlyozta, hogy a jótételek fizetésének ideje elmúlt, mert a népek már megelégteltek a sok szóbeszédre.

Marinkovics jugoszláv miniszterelnök kijelentette, hogy Jugoszlávia a jótételek reá eső részéről nem mond le, mert szüksége van az ország gazdasági életében arra a hetvenmillió aranyárkára, mely Jugoszlávia számára jótétel címén esedékes. Az értekezlet tovább folytatja tanácskozásait.

Itt említjük meg, hogy az elmúlt héten Genfben is nagyfontosságú tanácskozások voltak a leszerelés kérdésében és a dunai államok megsegítése ügyében. A tanácskozásokon résztvett Walko Lajos magyar külügyminiszter is, aki június hó 18-án visszaérkezett Budapestre és átvette hivatala vezetését.

A tejtermelő kiscgazdák a tejrrendelet módosítását kérik.

Június hó 14-én, Budapesten, a Szabadság-téren mintegy ötszáz tejtermelő kiscgazda gyülekezett össze, akik fölkeresték a földművelésügyi minisztériumot, ahol Mayer Károly államtitkár fogadta őket, majd Hoyos Miksa grófot, a tejbizottság elnökét, s a fővárosnál Ripka főpolgármestert és Vajna tanácsnokot. Mindezeknek átnyújtották emlékiratukat, amelyben a tejrrendelet egyes sérelmesnek tartott intézkedései ellen jelenik be tiltakozásukat és kérik azoknak megváltoztatását. Kifogásaik elsősorban a közigazgatási szerveknek a tejtermelés és értékesítés tekintetében biztosított jogok ellen irányulnak, amelyeket a szerzett jogokba ütközőeknek tartanak; azt javasolják, hogy a tejkijárási eljárások a rendes bíróságok hatáskörébe utaltassanak; a tejtermelők ezután is közvetlenül és nyílt kannában szállíthatják a tejet a fogyasztónak és a tejet bárhol szabadon kínálhassák eladásra. Tiltakoznak az ellen, mintha a kiscgazdák tejkiszáradása egészségtelen lenne. Szerintük az ország tejfogyasztásának 90 százalékát a kiscgazdák látják el, anélkül, hogy ezt az egészségre károsnak lehetne minősíteni. A beadványhoz tízezer budapesti tejfogyasztó aláírásával ellátott kérelmet csatoltak, amelyben a fogyasztók is támogatják a kiscgazdáknek ezt a kívánását. Elfogadhatatlannak tartják, hogy a tejrrendelet szerint legalább 10.000 liter tej napi fogyasztásához kötik új engedélyek kiadását. Ezzel a tejjelétést teljesen a nagytöke kezébe juttatja a rendelet. Ma nem tudnak szövetkezeteket létesíteni, mert ezek nem hajtanak hasznót és a kényserregyesítésnek is ellene vannak. Nem merik vállalni a tej-

szállítás arányosítására vonatkozó tervet, mert attól tartanak, hogy ez végeredményben igazságtalanságra vezet. Az országos tejgazdasági bizottságban pedig megfelelő képviselést kérnek. A rendeletben megszabott díjak és illetékek eltörlését és mindezeknek a költségeknek közadókából való fedezését is kívánják. A küldöttséget az egyes hatóságok nagy jóindulattal fogadták és ígéretet tettek arra, hogy a kérelmet alaposan meg fogják vizsgálni. A kiscgazdák szempontjai mindenütt méltánylásra tarthatnak számot és kétségtelenül meg lehet majd találni azt a mértéket, amelyen azok a közérdekkel is összeegyeztethetők.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A szegedi paprika balsorsa és a makói hagyma szerenésje.

Most tette közzé évi jelentését a szegedi kereskedelmi és iparkamara, amelynek különösen a kamarakerület két speciális termékével, a szegedi paprikával és a makói hagymával foglalkozó része tarthat érdeklődésre számot. Amit a paprikáról mond a kamara jelentése, nagyon kedvezőtlen, mert az árak letörése 1931-ben állandóan folytatódott és az édesnemes paprika ára a megelőző évi 2.50 pengős átlaggal szemben 1931 novemberében és decemberében 1.30 pengőre esett. Ezzel szemben a hagyma a kedvezőtlen termelési viszonyok és a nagy kereslet folytán nagy karriert futott be és ára métermázsánként 2 pengőre 30 pengőre emelkedett. Ezekből a nagy ingadozásokból, amelyek a két terménynél más években is tapasztalhatók, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy az értékesítés megszervezése körül kell keresnünk a bajok forrását.

Méhészeti tanfolyam a szombathelyi m. kir. téli gazdasági iskolánál.

A szombathelyi téli gazdasági iskola igazgatósága a méhészet gyakorlati és elméleti ismereteinek elsajátítása céljából június 3-tól június 12-ig méhészeti tanfolyamot rendezett. A tanfolyam előadója Bázler m. kir. méhészeti felügyelő volt. A tanfolyam hallgatói tanulmányi kiránduláson is résztvettek, még pedig f. hó 5-én Vasszécsényben a méhészeket, a népies szarvasmarhatenyésztést s Vermes Márton nagybérű szép gazdaságát tekintették meg, f. hó 8-án pedig a sárvári méhészeket tanulmányozták. A 10 napos méhészeti tanfolyam vizsgáját f. hó 12-én, vasárnap tartották meg nagyszámu gazdaközönség előtt. A vizsgán Szabó János mezőgazdasági szakiskolai igazgató vizsgabiztos Gajary László dr. igazgató üdvözölte. Az elméleti és gyakorlati vizsga során a hallgatók szabatos és alapos szaktudásról tanuskodó feleleteket adtak. Szabó János vizsgabiztos zárószavai után a bizonyítványok és jutalomkönyvek kiosztása következett. A vizsga közönsége ezután a tanfolyam hallgatói által készített és kiállított szalmakaptárakat, valamint egyéb méhészeti eszközöket és anyagokat s az iskola méhészetét s kertjét tekintette meg. A tanfolyamot elvégezte 21 méhészzel foglalkozó gazdaifju, 9 téli gazdasági iskolai tanuló, 4 az iskolát végzett aranykalászos gazda és Zongor János dr. ügyvéd, gyakorlati méhész, összesen 35 hallgató. A tanfolyam szép sikerén felbuzdulva, az igazgatóság a tanfolyam rendszeresítését vette tervbe.

Csökkennek a földbérék.

Nagykőrös 10 ezer holdas pótharasztpusztai birtokán most folyik a haszonbérleti árverés. Eddig a 300 holdnál nagyobb részek évi béréről holdanként 10 pengőt ígértek, míg a kisbérűk átlagban 20—22 pengős holdankinti bérösszeget ajánlottak meg. Ezek a bérösszegek az eddigiekhez viszonyítva, 50 százalékos bércsökkenést jelentenek.

A kocséri református templomot nem árverezik el. A kocséri református templom elárvereztetésének ügyével kapcsolatban azt az értesülést nyertük, hogy az ügyet a kormány közbelépésére közmegnyugvásra intézik el és a templom visszakerül a református egyház tulajdonába.

A Kormányzó Ur születésnapja. Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának június hó 18-iki, 64-ik születése napján a m. kir. honvédség protestáns vallású tagjai részére istentisztelet volt a református egyetemes székház Szabó József-utcai épületében. Az istentiszteletet Balikó Lajos evangélikus tábori alesperes tartotta. A székesfőváros nevében Ripka Ferenc főpolgármester és Sipőcz Jenő polgármester június hó 18-án délben fél 1 órakor jelentek meg a Kormányzó Ur előtt a várpalotában, a főváros hódolatának és jókívánásainak tolmácsolására. A kormány nevében Károlyi Gyula gróf miniszterelnök fejezte ki jókívánásait az államfő előtt. A Kormányzó Ur születésnapját országszerte megünnepelelték.

A mohácsi vész királyának emlékét emelték Ráckeven. II. Lajos király utolsó útját emléktáblával jelölte meg Budától Mohácsig minden nagyobb dunamenti helységben a történelmi emlékezős kegyelele. Ennek a kétszázkilométeres lánecnak ugyazólván utolsó szemét illesztették be Ráckeven június hó 12-én délután. A márványemléket a Csepelsziget tudományos kutatására alakult Ráckevei Árpád Céh helyezte a ráckevei kastély falába Jagello Lajos király és Habsburg Mária királyné buszájának emlékére. A táblán a következő szöveg olvasható:

*Budáról Mohácsra induló
második Lajos királyunk
ezen a békés Csepelszigeten,
a honfoglaló Árpád,
meg a régi magyar királyok
kedvelt pihenőhelyén,
búcsuzott el örökre, hitvesétől,
Mária királynétől,
1526. július 22-én, vasárnapon.
A 400. évforduló emlékére
helyezte ezt a táblát
ezen ősi királyi kastély falába
a m. kir. hadtörténelmi múzeum
közreműködésével*

*Ráckevennek,
felsőes királyné asszonyaink
nászajándékának, kegyelele.*

Új gazdasági tanácsos. A Kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Pöhl Henrik tápiószeczi lakosnak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezelésében lévő Széplény-féle alapítványi tanácsadói felügyelőjének, a hazai mezőgazdasági fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta.

Leleplezték Boldog község hősi halottjainak emlékművét. József királyi herceg lélekemlékét finnepszeg keretében leplezte le június hó 12-én, vasárnap Boldog község 63 hősi halottjának emlékművét, kegyeletes szavakkal emlékezve meg a harminckettesek és az egyes honvédek hősiesség magatartásáról.

Tilos az életveszélyes villamosvezeték közelében való tartózkodás. A Budapesttől Komáromig terjedő vasútvonalon villamosítása elkészült és június hó 16-án már ki is próbálták a 75 kilométer sebességgel száguldó villamoslokomotívot. Ezzel kapcsolatban a belfügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a vezeték megérinteni, félméternél jobban megközelíteni, az oszlopokra felmászni, a vezetékre bármint dobni, a berendezéshez tartozó tárgyakhoz nyulni, a villamosított vágányok fellett lévő felüljárón állni, az oszlopok tövében bármint elhelyezni, az oszlopokhoz bármint támasztani, vagy erősíteni, a vezeték alatt magasra nyúló tárgyat vinni, vízszaggal locsolni, léggömböt felereszteni, vesztélyt elhárító kültőlleges eszközök nélkül magasépítési munkát végezni, huzalt kifeszíteni, fát gallyazni, vagy dönteni, utkeresztésen négy méternél magasabbra rakott kocsival áthajtani, a vezeték közelében zászolt kifeszíteni vesztélyes és tilos. Aki a tilalmat megszegi, ha súlyosabb büncselekményt nem követ el, kihágás miatt egy hónapig terjedhető elzárással büntetik. A felsővezetékes berendezés és az ahhoz tartozó tárgyak szándékos megroggólása által elkövetett közveszélyes cselekmények büntette és kísérlete rögtönbíráskodás alá esik.

Az értelmi fejlődésükben visszamaradt, gyengeelméjű, vagy nehezen nevelhető gyermekek a rendes elemi népiskolákban nem boldogulnak, a tanulásban elmaradnak, meg nem felelő magavetületet tanúsítanak és sok gondot okoznak aggódó szüleiknek. Ilyen gyermekek nevelésével és oktatásával foglalkozik a budapesti Állami Kisegítőiskola, mely gyógypedagógus szakemberek

Hasznos tudni,

hogy **Schmidthauer**

természetes **Igmándi**

keserűvize a gyomor és bélbetegek páratlan gyógyvize.

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

közreműködése és állandó, gondos, szakorvosi kezeléssel mellet neveli és oktatja őket. Az iskola igazgatósága ezúton kéri a szülőket, hogy hibás gyermekeiket idejekorán irassák be a kiegészítő-iskolába, mert a kis hibás gyermekkel a gyógypedagógus könnyebben tud eredményt elérni, mint azokkal, akik az iskolaköteles kor végén kerülnek hozzá. A gyermekeket reggeltől estig foglalkoztatják; ebédet, uzsonnát is kaphatnak az iskolában. Beláratkozni lehet Budapest, VIII., Mosonyi-u. 6. sz. alatt.

A diósgyőri választás tanulsága. Borsod-Gömör vármegye közigazgatási bizottsága legutóbbi ülést tartott. Napirend előtt Radvánszky Kálmán báró foglalkozott a június hó 12-én lezajlott törvényhatósági bizottsági választással, amely a szocialista párt súlyos vereségével és a polgári lista fölényes győzelemével végződött. A diósgyőri választás eredmény, mondotta, hatványozott jelentőségű, mert a kifejezetten ipari községben és gyártelepen a polgári lista győzelme azt bizonyítja, hogy tikkos szavazásnál is vereség érte a szociáldemokrata pártot.

Nyolc napig hanyódott a nyílt tengeren az óceánrepülő. Hausner Stanley, a már halottnak hitt fengyel származású amerikai pilóta megerőlt. A pilóta június 3-án hajnalban startolt Newyorkból, hogy közbelső leszállás nélkül Varsóba repüljön. A start óta nem hallottak Hausnerrel és már biztosra vették, hogy az óceánrepülési kísérlete halálát okozta. A Círcshell nevű gőzös a nyílt tengeren fedélzetére vette a szerencsétlenül járt pilótát. Hausner elmondotta, hogy június 3-án, nótéken este 9 órakor kényserleszállást hajtott végre a repülőgéppel azóta hanyódott a vízen. Nyolc napot és éjszakát töltött a nyílt tengeren. Elmondotta, hogy sok gőzös felszálló füstjét látta, sajnos azonban, egyik gőzösről sem vették őt észre. Rendkívül sokat szenvedett, mert igen kevés innivalója volt és néhány darab kekszen kívül nem volt ennivalója. A megmentett pilóta ugy restileg, mint lelkileg teljesen összetörve folytatta a hajón útját Franciaország felé.

Kilencujjú biztosítási csalók. A csalók által megszállott Nagyszombat közelében a csendőrség az utóbbi napokban tömeges letartóztatásokat hajtott végre egy a maga nemében páratlanul álló tömeges biztosítási csalási bűnügyben. Rovenszka községben Sigmond László biztosítási ügynök felbujítására a földművesek tömegesen kötöttek balesetbiztosításokat. A biztosítások megkötése után az ügynök rábeszélte a feleket, hogy üssék le egyik ujjukat. Így azután a biztosító intézetektől meg lehetőségen magas összegeket sikerült kicsikarni. Az egyik gazda ötvenötezer esekoronát kapott a biztosító intézettől. A biztosítási csalások ügyét már hosszabb idő óta ismerik és nyílt titok volt a környéken. Így ilyen uton-módon lehet könnyen pénzt szerezni. A csendőrség eddig harminc embert letartóztatott, azt hiszik azonban, hogy még sok ilyen csaló van szabadlábon, akiket a falusiak egymás között kilencujjúknak neveztek.

Meghalt egy 106 éves asszony. Június hó 17-én, Budapesten, a Zita-telep egyik szegényes barakkjában meghalt Takács Jozsefin, akiről az orvosi vizsgálat megállapította, hogy végelegengülős okozta halálát. A százhat éves dolgoz anyókárról, aki nemrégiben még mosni járt és egész halála napjáig végezte nagy fürgeséggel a háztartási teendőket, a Zita-telep lakói közül senki sem tudta, hogy már elérte a biblikus korhatárt. A derék öregasszony, úgy látszik, tudta, hogy a hosszú földi vándorlás után elérkezett elmúlásának ideje, mert amikor ágyának dőlt, magához kérte leányát és elbúcsuzott tőle. Senki sem gondolta, hogy valóban meg fog halni; de az öregasszony csendesen elaludt és többet nem ébredt fel.

„Ha rossz a gyomra, igyék Igmándit.”

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

14

IRTA: FÖLDES GÉZA

Csak a féktelen szabadságszeretetet magasztalták. Őszerintük még a halhatatlan emlékü József főhercegünk is csak ezért lelkesedett. S mert a szabadságnak ők az igazi képviselői, még példának is odaállították a közönség elé.

De hogy a cigányok letelepítése felette fontos társadalmi érdek s hogy a cigánykérdés rendezése egyszersmind a kultúra és az emberi méltóság kiterjesztése, arra nem is gondoltak. Ehelyett még a megtelepült és a cigány nemzetség kimagasló alakjaiban is csak ezt az erkölcsi mocsárban fetrengő szabadságszeretetet magasztalták.

A helyi sajtó hullámai elértek a fővárosi zenevilág tengerébe is. Itt azonban ezt sokkal magasabb szempontból tárgyalták. Valamennyi ujság kifejezte azt a kívánságát, hogy ezt az első lépést követni kell a többinek s mindenekfelett a kis város keretei közül át kell vinni az ország, sőt a világ ítélőszéke elé.

A mi kis városunkban Felleglaky Tóbiás képviselte a zenekritikust és a művészt. Tehát az ő penája vásott legnagyobb mértékben a Ráki művészetének méltatásában.

S mivel hogy Felleglaky Tóbiás nemcsak műbíráló, hanem házasulandó ifju is, ne vegye hát tőle rossz néven senki, ha ő Rákit ezen a szemüvegen vizsgálva is, különös figyelemben részesítette.

Ha a Ráki művészete máskülönben is minden dicséretet el nem birt volna, ez okból Tóbiást még elfogultsággal is meg lehetne vádolni. És mindezekhez vegyük hozzá, hogy Ráki amugy is olyan leány, aki a legredvesebb tapló szívet is lángra tudja gyujtani.

De ha Rákinak ezek a külső tulajdonságai mind hiányoztak volna, a Csomád ur gazdasága okvetlen kipótolta volna. Feltehető tehát, hogy Tóbiás előtt ez sokkal nagyobb mértékben esett a mérlegre és ez mindenesetre megérdemelte, hogy agglégénységre való hajlamosságát egyszerűen a sutba dobja.

Ha az ember lelkében egy kis gondolat megfészkel magát és ott gyökeret ver, onnan többé azt kiirtani nem lehet. Az ott naponként nő, fejlődik s egyszer csak azt vesszük észre, hogy a kis gondolat ábrándképpé dagadt. Ettől kezdve csak az a vágyunk, hogy ez a kép valóra váljon.

Ilyen ábrándkép lakozott a Tóbiás szívében is és ez kergette, üzte, hogy azt elérhesse.

Hogy ez miképpen lehetséges, azon ő felette sokáig nem gondolkozott. Minek is fontoskodott volna? Hiszen azt éppen elég tudni, hogy Ráki nagyon szép leány, ráadásul művészlélek és mindenekfelett gazdag. Ki lenne hát ennél alkalmasabb, hogy érte az agglégényi elveket félre dobja?

És ezt, amint meggondolta, nyomban a cselekvés terére is lépett. Felöltötte elegáns Ferenc József-kabátját, a virágüzletben megrendelte a legszebb bokrétát és elment Csomádra vizitbe.

Felleglaky Tóbiás a Csomád ur elveit jól ismerte. Tudta, hogy Ráki kisasszony a szívével — úgy, ahogy — rendelkezik, de a kezét egyedül csak Csomád urtól nyerheti meg. Ne csodálkozzunk tehát azon, ha a haditervében a Csomád jóindulatának a megnyerése volt a legfőbb célja.

De viszont azt is jól tudta, mit ér a kéz szív nélkül. Tehát ezt sem szabad figyelmen kívül hagyni. Tóbiás nem azért volt javithatatlan optimista, hogy ebben a haditervben kételkedjék. Ennek a sikerében ő feltétlen hitt. Hiszen őt és Rákit valósággal összekötötte a zene szeretete. Igaz, hogy a zene birodalmában Ráki a cselekvő személy, de ezzel szemben ő a kritikus. A kritikus pedig lehet még kellemetlen is.

A kritikus — ha tetszik, ha nem — ott áll mindig a művész mögött, akárcsak a Máté evangélista képeinek háttérében az — ökör. S amiképpen az ökör öklelni is képes, azonképpen lehet félelmes a kritikus is a művész mögött.

Tóbiás a kritikusi helyzetét így fogta fel. Azt elképzelni sem tudta, hogy egy művész ezzel szemben másként is gondolkozhatson. Ez alól tehát még Csomád Ráki sem lehet kivétel. Világos, hogy már a pusztá kritikusi cím egymagára is irányában Rákit „kellemesen“ hangolja.

(Folytatjuk.)

Dal.

1.
 Miért nem csókol remegőn ajkad?
 Miért nem ölet két fehér karod?
 Mert, nem akarod.

2.
 Miért sírok én, csendesen, halkán?
 Miért van zárva rácsos ablakod?
 Mert Te akarod.

Irtta: VARGA PÉTER (Vezeény.)

Fohász.

Ki minden felett ur vagy
 Hatalmas Isten;
 Sorsunkba elhagyatva:
 Segítsd nemzetem!

Hozzad esdve kérlek én,
 Milliók nevében,
 Nagybajaink tengerén:
 Segíts Istenem!

Bűnös kezek átka nyom,
 Létünk gyötrelme,
 Hozzad fohászkomod:
 Segíts, Istenem!

Beküldte: MENTES ISTVÁN
(Lentiszombathely.)

Agy- és szívérelmeszedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a béltartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz számos féloldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Vasárnap, június hó 26-án: Állat- és kirakodóvásár: Battyány, Kiskundorozsma, Kisujszálás, Nagykörös, Jászlady.

Hétfőn, június hó 27-én: Állat- és kirakodóvásár: Csorna, Dunapataj, Erdősokonya, Felsővadász, Jászkarajenő, Jászlady, Káloz, Kiskomárom, Komárom, Körösladány, Mándok, Nagyharsány, Pásztó, Ráckozár, Sajószentpéter, Sárospatak, Szekszárd, Tállya, Tiszacsécs, Vác, Vácszentlászló. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Karád, Nagyberki, Nova, Ozora, Rém.

Kedden, június hó 28-án: Állat- és kirakodóvásár: Dunapataj, Gesztely, Kölesd, Pásztó. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Nemeshetés, Vép.

Szerdán, június hó 29-én: Állat- és kirakodóvásár: Hortobágy, Tápócséze. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Hügyész.

Csütörtökön, június hó 30-án: Állat- és kirakodóvásár: Berkesd, Nagykovács, Szabadszentkirály, Tótvázsony, Und. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Lajoskomárom, Szentpéterúr. — *Marha- és kirakodóvásár:* Hosszupereszteg. — *Kirakodóvásár:* Kutas.

Pénteken, július hó 1-én: Állat- és kirakodóvásár: Magyar-szentiván, Nagyhalász. — *Sertésvásár:* Aszód. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Buj. — *Állatvásár:* Gyöngyös. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kötése.

Szombaton, július hó 2-án: *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Somogyárd, Sümege, Vásárosmiske.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

V . r . s . a . t . y . i . á . y

(Beküldte Baán János Répecevisről.)

2. Betűrejtvény

D **R** **SZ**
E

(Beküldte Kereszturi Imre Kékkutról.)

3. Számrejtvény.

- 1, 12, 6, 17, = Leánynev
5, 13, 14, = Alsóruha
8, 9, 16, 10, = Viz teszi 80 foknál
11, 2, 3, = Étel
4, 7, 15, = Hevítő ital

1—17. Mindnyájunk jelmondata — angolul.

(A rejtvényben „i” helyett „y”-t kell írni.)

(Beküldte Mohos Terus Kékkutról.)

4. Szórejtvény.

Lószerszám M
(—n)

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasüllyről.)

5. Szórejtvény.

Nem rossz V V I M az időt méri
(—a)

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 28-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 23-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Megállj kislány.** 2. Szórejtvény: **Nagy szívesség.** 3. Szórejtvény: **Borzalom.** 4. Névrejtvény: **Székesfehérvár.** 5. Szórejtvény: **Boldogság.** 6. Szórejtvény: **Törvényhatóság.**

Megfejtették: Szántó István, Baranyai József, Kiss István, Szokoli Juci, ifj. Tózsér István, Vallyon Klári, Balogh Margitka, Mohos Terus, Ila Sándor, Kovács Bálint.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Tózsér István (Kondó), Mohos Terus (Kékkut) és Szántó István (Tápióscéze).

A 24-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 20-án.)

GABONATŐZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza: tiszai 77 kg-os 12.55—12.70, 78 kg-os 12.65—12.80, 79 kg-os 12.80—13.00, 80 kg-os 12.90—13.10; felsőtiszai, jászszági, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.45—12.60, 78 kg-os 12.55—12.70, 79 kg-os 12.70—12.90, 80 kg-os buza 13.20—13.40 P. *Rozs* pestvidéki 12.40—12.50, egyéb 12.50—12.60; *árpa* tak. elsőrendű 16.00—16.25, másodrendű 15.50—15.75; *sab* elsőrendű 16.00—16.50, másodrendű 15.25—15.50; *tengeri* tiszai 17.85—18.00; *korpa* 11.80—12.00; *8-as liszt* 15.75—16.25; *köles* vörös 16.00—18.00, vegyes 14.00—15.00; *lenmag* elsőrendű 21.50—22.00, másodrendű 21.00—21.50; *tökmag* elsőrendű 30.00—32.00, másodrendű 28.50—30.00 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 11.05—11.06. *Rozs* októberre 9.70—9.71. *Tengeri* júliusra 17.20, 1933 májusra 11.75—11.80 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmag. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi v. t. jelentése.) Dacára annak, hogy a bitorhete aratásának ideje már közeledik, a külföldi kereslet állandóan lanyhuló tendenciát mutat, ezzel szemben a belföldi kínálat az utóbbi napokban megnövekedett. Szadán-fumag, köles, tengeri, pohánka, tarlórépa és különösen maharmag, ugyszintén korai tengeri iránt még állandó érdeklődés mutatkozik. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként nyersárúért,

budapesti paritásban: vörös köles 17—19, köles egyéb 15—16, kék mák 92—94, csillagfürt 15.50—16, muharmag 22—23 pengő.

Liszt. A *nyílt piacokon:* Buzadára 46—50, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—44, kettős főző 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buzakonkoly 12.50, koalkolydara 13, lenmagpogácsa 19, napraforgópogácsa 15.20, repecpogácsa 12.50, rozskonkoly 12.50, rozsocsa 12, szójabab-pogácsaliszt nagyban 24, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű új 6.50—7.40, harmadrendű esomagolásra 5—6.30, lucernaszéna 5—8.60, bükkönyös árpa 4.80 pengő métermázsánként.

Cirokszakáll takarószalma átlagárban 23—25, hélés-szalma átlagárban 9 pengő métermázsánként.

Borjuvásár. Jegyzett árak: élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 69—78, másodrendű 58—68, harmadrendű 44—56 fillér kilogrammonként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 52—56, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 52—56, 1½ éves üszök 45—50, 1½ éves tinók 48—50, fiatal, friss fejős tehén 73—83 fillér kilogrammonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kisfogas ürök, páronként 100 kg vagy ezen felüli súlyban 44—50 fillér, prima hizott bárányok, páronként 75 és 80 közötti súlyban 44—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálya, páronként 6 kg súlylevonással.

Lóvásár. Csikó 70, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 250—400, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 130—320, alárendelt 35—145, vágó 30—120 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 62, közép 45, bika, közép 38—44, tehén, legjobb 50—52, közép 41—48, esontozni való 14—25 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű 98—120, közép 110—116, nehéz 107—110, keresztetett 118 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Gyapjú. A gyapjúpiacra úgy belföldön, mint pedig külföldön egyaránt kissé barátságosabb volt az irányzat az utolsó napokban. A forgalom változatlan árak mellett szokásos keretű volt. A budapesti gyapjúaukciójú június 7-én lesz. A legutóbbi napokban élénk érdeklődés mutatkozik, különösen a külföldi vevők részéről.

Husvásár. *Marhahús a nyílt piacokon:* Rostélyos, vastaghátszín, felső, fehérpecsenye stb. 120—240, fartő, lapocka, puha hátszín 120—240, esontos oldalas, tarja szegye 100—160, szegye 80—120, gulyásnak való 70—140, nyelv 150—200. — *Borjúhús:* felsőszelét comb 220—300, sütni való 120—240, pörköltnek való 80—140. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 160—200, gerinc, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—120. — *Bárányhús:* hátulja 160—200, eleje 100—150. — *Sertéshús:* Friss karaj 200—300, comb, tarja, lapocka 180—220, oldalas 130—180, füstöltkaraj, lapocka, tarja, oldalas 150—300, olvasztani való szalonna 144—168, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 140—200, hajt 156—180, tepertő, zsíros 160—200, sertésszár 144—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok nyílt piacokon:* Tyúk 200—380, csirke 90—280, rucsa 200—300 fillér darabonként; ludmáj 400—800 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Teatojás 7—8, főző 6—7 fillér darabonként.

Vad. A *nyílt piacokon:* Szarvascomb 100, gerinc 260, lapocka 100, egyéb 50, őzgerinc 400—500, comb 260—300, egyéb 40—50 fillér kilogrammonként.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Haresa 280—400, ponty 160—240, káráz 100—160, compó 140—200 fillér kilogrammonként. — *Rák:* 10—80 fillér darabonként, nagyság szerint.

Szárazfűszék és száraztészta. A *nyílt piacokon:* Lenese 32—80, hántolt feles borsó 46—80, aprószemű fehér bab 24—32, nagyszemű 44—100, szines 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A *nyílt piacokon:* Teljes tej 32, lefőlőzött 12, aludttej 100, tejszín 180—220, tejföl 120—180 fillér literenként; centrifugált teavaj tömbben 280—320, 10 dkgos esomagolásban 320—380, főző vaj 240—300, szedett vidéki 240—280, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 200—280, kevertúró 160—200, juhsajt 260—360, hazai trappista 180—280 liter kilogrammonként.

Zöldség. A *nyílt piacokon:* Sárgarépa 18—26, petrezselyem 20—28, kevert zöldség 26—33, zeller 100—130, kalarábé 16—40, karfiol 180—240, fokhagyma zöldjével 40—80, fejeskáposzta 100, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 20—90 fillér kilogrammonként; fejes saláta darabja 2—10, torma 60—180 fillér kilogrammonként, újborgonya 44—60, ősi rózsaborgonya 18—20, nyári 22—26, Ella 16—18, közönséges 14—16, kifli 26—36, tömör csiperkegomba 160—240, szegfűgomba 160—200, éti vargánya 200—260, tinőrugomba 200—260, szárított gomba 1400, jánosnapi retek 10—16, ugorka 70 120, ecetes savanyított ugorka 100—140, vizes 60—80, kovászos 200—250, zöldpaprika kicsi darabja 6—16, nagy 16—32, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, zöldbab hüvelyes 400—600, zöld-

borsó hüvelyes 22—36, kifejtett 100—200, paradicsomkonzerv literje 80—100, spárpa 25—140, paraj tisztított 24—400, gyökerez 16—24, tök 50—90, gyalult 80—140, sóska 20—40 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A *nyílt piacokon:* Nemes fajalma 140—300, közönséges 90—130, piros ropogós cseresznye 50—120, piros lágy 30—80, fekete lágy cseresznye 26—100, erdei szamóca 150—400, kerti nemesített eper 50—160, pöszméte 30—60, sárgadinnye, ujdonság 400—700, szilvaiz 96—140, gyümölcsiz 140—320, keményhéjú dió 90—100, dióbél 280—400, mogyoró, héjazott 360—480, mandula, héjazott 440—660, zöld mandula 60—80 fillér kilogrammonként, citrom 6—10 fillér darabja.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A *nyílt piacokon:* Édes nemes paprika 320—360, félédes gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 140—160, kék mák 120—140, pergetett méz 120—140, házi sziniszappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. *Termelői árak Kégyesen:* Édesnemes paprika 1.10—1.45, félédes paprika 0.80—0.90, rózsapaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.25—0.30, esőves füzérpaprika füzérenként 1.50—1.95 P. *Kálcsán:* Édesnemes paprika 1.05—1.35, rózsapaprika 0.35—0.75, másodrendű paprika 0.20—0.30, harmadrendű paprika 0.12—0.18, füzéres esőves paprika 0.35—0.45 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac továbbra is lanya marad. Eladások alig történnek. Az árak továbbra is a következők: Falusi áru hektoliterfokonként 1.10 P, urasági tételek minőség szerint 1.20—1.40 P közötti mozognak.

Szesz és szeszszitalok. A szeszüzletben a forgalom úgy a nagyban, mint a detailüzletben e héten a rendes keretek között mozgott és az összes szeszszitelek változatlan árban zárnak. *Gyümöspálinka:* Törökpálinkában az élénkből kináttal szemben igen gyér vételkedv mutatkozott és az árakat változatlanul jegyzik. *Seprőpálinka* csekély kereslet mellett 2.80—3 pengőig kelt el. *Szilvőriumot*, nyári árut 3.60—3.70 pengőn, szilvőriumot, kékárut 4.20—4.30 pengőn jegyzik. Az árak az termelőállomás, 10.000 literenként és 3% forgalmi adó értendők. *Borpiac:* A belföldi rendeltetésű borhoz szükséges borpiac alapára absz. hektoliterenként 220 pengő.

Építőanyagok. Portlandcement helyi gyár 5.60—5.80, darabos égett mész helyi gyár 3.30—3.60, kisméretű téglá Budapestről vidék részére 32—33, vidéken 24—32, nagyméretű körülbelül 30 százalékkal drágább; hódfarkú tetőeserép 48—50, budapesti hornyolt tetőeserép 54—56; aszbesztpala 40 × 40 cm 28.50, 40 × 44 cm 32.50 pengő.

Papiac. *Fenyőfában* az üzlet rendkívül kiterjedelmű, az árak változatlanok. A behozatal korlátozása folytán a fogyasztás érdeklődése növekvő mértékben fordul a hazai fűrészek termékei felé. *Tűzfában* a forgalom gyenge. A bükkfa kilátásait kedvezőben ítélik meg, mint a cser- és tölgytűzfát, melyet a Máv. budapesti paritásban 220 pengőt fizet. Egyes vagónok vételénél felszárász bükkbásáb 260—275, száraz cserhasáb 260—270, dorong 235—245, felszárász akáchasáb 240—255, dorong 215—225, friss hántolt fa 255—265 pengő budapesti paritásban. A *keményfapiac* teljesen üzletlen.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi június hó 20-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 20.75 (21.15), dollár 5.70½ (5.73½), hollandi forint 2.30 (2.31), német márká 1.35 (1.36), svájci frank 1.10, (1.11) pengő. *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Cseh korona 16.96 (17.06), francia frank 22.30 (22.50), szerb dinár 9.97 (10.99), oláh leu 3.46 (3.56), lengyel zloty 63.95 (64.45), olasz lira 29.04 (29.34) fillér.

Színarany kilogrammja 5555 pengő. Napoleon-arany darabja 33.35 (33.50) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —

Gyűjtsünk új előfizetőket a „Vasárnap” részére!